21/04/2022

Πρόταση του Ευρωβουλευτή Εμμανουήλ Φράγκου για την προστασία της Αγίας Σοφίας

/ Αγία Σοφία

Ο Ευρωβουλευτής της Ελληνικής Λύσης και της ομάδας του ECR, Εμμανουήλ Φράγκος Φραγκούλης, με επιστολή προς την UNESCO πρότεινε μια απτή πρωτοβουλία για την προστασία της Αγίας Σοφίας.

Ο Εμμανουήλ Φράγκος αντιδρώντας στη **δημοσιοποίηση εικόνων με υλικές ζημιές στην Αγία Σοφία**, πρότεινε τη δημιουργία ενός μηχανισμού αναλογικής περικοπής προενταξιακών κονδυλίων που η ΕΕ παρέχει προς την Τουρκία, όσο περισσότερο η Τουρκία δεν ευθυγραμμίζεται με τις υποδείξεις της UNESCO.

Η UNESCO ζητάει πρωτίστως την ανάκληση της απόφασης για τη μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί, αλλά και μια σειρά από μέτρα για την προστασία του ιερού μνημείου της Ορθοδοξίας και του Ελληνισμού. Όμως καθώς δεν έχει μηχανισμό επιβολής, αρκείται σε ανακοινώσεις.

Ο κ. Φράγκος βασιζόμενος στον Καταστατικό Χάρτη της UNESCO, στη Διεθνή Σύμβαση Παγκόσμιας Κληρονομίας και στη δεδηλωμένη πρόθεση της Ευρωπαϊκή

Επιτροπής να προστατέψει την Αγία Σοφία, πρότεινε τη πρακτική συνεργασία των δύο διεθνών οργανισμών.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ο κ. Φράγκος έχει ταχθεί πολλές φορές ανοιχτά υπέρ της πλήρους διακοπής οποιασδήποτε χρηματοδότησης προς την Τουρκία, όμως καθώς οι χρηματοδοτήσεις συνεχίζονται να εγκρίνονται σε επίπεδο κορυφής στις Βρυξέλλες, χρησιμοποιεί τους ευρωπαϊκούς και διεθνείς κανόνες, ώστε να υπάρχουν έστω κάποιες περικοπές για να αισθανθεί η Τουρκία ουσιαστική πίεση, στις παράνομες και καταστροφικές πράξεις της.

Ο Έλληνας Ευρωβουλευτής εξέφρασε, τέλος, την ικανοποίηση του, που το παράδειγμα του ακολουθήθηκε και από άλλους πολιτικούς, καθώς η σωτηρία της Αγίας Σοφίας αποτελεί υψηλότατη εθνική ευθύνη.

Ακολουθεί η επιστολή του κ. Φράγκου προς την κα Audrey Azulay, Γενική Διευθύντρια της UNESCO:

Προς: κα. Audrey Azoulay Γενική Διευθύντρια

UNESCO

Βρυξέλλες, Τετάρτη 20 Απριλίου 2022

Θέμα: Αποτελεσματική προστασία της Αγίας Σοφίας, σήμερα

Αξιότιμη κα Γενική Διευθύντρια,

Με την ανακοίνωσή σας στις 10 Ιουλίου 2020, εκφράσατε τη λύπη σας για την απόφαση της τουρκικής κυβέρνησης να μετατρέψει την Αγία Σοφία, που συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο μνημείων Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς, σε τζαμί. Επίσης, θίξατε το ζήτημα των επιπτώσεων αυτής της αλλαγής στην ακεραιότητα της Αγίας Σοφίας, ενώ καλέσατε την τουρκική κυβέρνηση σε διάλογο. Επιπλέον, έχετε αναφερθεί στην υποχρέωση της Τουρκίας να «μην παρέμβει στη φυσική πρόσβαση στον χώρο, τη δομή των κτιρίων, την κινητή περιουσία του χώρου και στη διαχείριση του χώρου» χωρίς προηγούμενη συζήτηση με την UNESCO, καθώς αυτά τα μέτρα θα συνιστούσαν παραβιάσεις των κανόνων που απορρέουν από τη Σύμβαση Παγκόσμιας Κληρονομιάς του 1972 (ΣΠΚ).

Κατόπιν της 24ης Ιουλίου, οπότε εφαρμόστηκε για πρώτη φορά η απόφαση της μετατροπής της Αγίας Σοφίας σε τζαμί, εύκολα η UNESCO μπορεί να διαπιστώσει

ότι η Τουρκία κάθε άλλο παρά έχει αποτρέψει καταστροφές στην Αγία Σοφία.

Στη ΣΠΚ (Άρθρο 6) αναφέρεται η υποχρέωση της διεθνούς κοινότητας να συνεργαστεί για τη προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Δυστυχώς, επί του θέματος, δεν υπήρξαν αποτελέσματα, λόγω της απουσίας πραγματικών εργαλείων πίεσης, καθώς η διεθνής κοινότητα περιορίστηκε σε ανακοινώσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχοντας δηλώσει την προσήλωση της στη προστασία της Αγίας Σοφίας, αναφέρει τη μείωση της προ-ενταξιακής βοήθειας για την περίοδο 2018-2020 στις σχετικές Ερωτήσεις Κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Έχοντας αυτά υπόψη, σχεδιάζει να συνεργαστεί με την ΕΕ για την περαιτέρω μείωση των προ ενταξιακών χρηματοδοτήσεων στην Τουρκία ως εργαλείο αναλογικής επιβολής των διατάξεων της ΣΠΚ για την αποτελεσματική προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως ορίζει το Καταστατικό της UNESCO;

Διαφορετικά, με ποιόν άλλο τρόπο σχεδιάζει να προστατέψει αποτελεσματικά την Αγία Σοφία, σε συνεργασία με την ΕΕ ή με άλλους διεθνείς δρώντες;

Με εκτίμηση,

Εμμανουήλ Φράγκος

Ακολουθεί σχόλιο του κ. Φράγκου για την Αγία Σοφία και την αποτελεσματική προστασία της ως μνημείο της UNESCO:

Το τουρκικό κράτος για άλλη μια φορά αποδεικνύει την αντίρροπη διαφορετικότητά του από το ευρωπαϊκό κεκτημένο και τον σύγχρονο πολιτισμό. Τα ποικίλα, πολυσυλλεκτικά κι αντικρουόμενα εθνικά χαρακτηριστικά στο εσωτερικό του ορίζουν το τουρκικό κράτος ως έναν παράγοντα πολιτικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανασφάλειας, θέτοντάς το ως έναν αφερέγγυο γείτονα ή συνομιλητή σε διεθνές επίπεδο.

Ο Υπουργός Εσωτερικών της Τουρκίας, Σουλεϊμάν Σοϊλού, με έντονο κυνισμό παραδέχθηκε τη σκοπιμότητα που χαρακτηρίζει το τουρκικό κράτος στην Ιστορία, χωρίς κανέναν ηθικό φραγμό. Το άνοιγμα των Βαρωσίων κι η μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί αποτέλεσαν καιροσκοπική επίδειξη δύναμης για την τουρκική κυβέρνηση κατά τον Τούρκο Υπουργό Εσωτερικών.

Η Αγία Σοφία συμπεριλαμβάνεται στον Κατάλογο Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO. Οι πρόσφατοι βανδαλισμοί στην Αυτοκρατορική Πύλη

της Αγίας Σοφίας κι η γενικότερη εγκατάλειψη στο θρησκευτικό, ιστορικό και πολιτιστικό μνημείο μαρτυρούν και πάλι τη ραδιούργο συμπεριφορά της γειτονικής μας χώρας. Όλα αυτά προστίθενται στην κακή κι αποτρόπαια μεταχείριση της Ιεράς Μονής της Παναγίας Σουμελά στην Τραπεζούντα πριν από λίγους μήνες.

Με την πρόσφατη επιστολή μας προς τη Γενική Διευθύντρια της UNESCO, κα Audrey Azoulay, θίγουμε το παραπάνω ζήτημα της Αγίας Σοφίας για την αποτελεσματική προστασία της, καλώντας την UNESCO να εξετάσει τρόπους με τους οποίους μπορεί να συνεργαστεί με την Ευρωπαϊκή Ένωση για την περαιτέρω μείωση των προενταξιακών χρηματοδοτήσεων στην Τουρκία ως εργαλείο αναλογικής επιβολής των διατάξεων της ΣΠΚ για την αποτελεσματική προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως ορίζει το Καταστατικό της UNESCO. Επιπλέον, θέτουμε το ερώτημα εύρεσης άλλων τρόπων αποτελεσματικής προστασίας της Αγίας Σοφίας, είτε σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση είτε με άλλους διεθνούς φορείς ή δρώντες.

Είναι χρέος όλων των Ελλήνων η προστασία της ιστορικής, θρησκευτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς μας.